

Briuselis, 2018 m. gruodžio 3 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0330(COD)

14860/1/18
REV 1

LIMITE

FRONT 416
SIRIS 166
CODEC 2136
COMIX 656

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami Tarybos bendrieji veiksmai Nr. 98/700/TVR, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1052/2013 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/1624

Remdamasi birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadomis ir siekdama prisidėti prie neformalaus 2018 m. rugsėjo 19–20 d. Zalcburgo aukščiausiojo lygio susitikimo, 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Komisija pasiūlė suteikti daugiau naujų įgaliojimų Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai. Neformaliame Zalcburgo aukščiausiojo lygio susitikime valstybių ar vyriausybių vadovai pareiškė, kad yra bendrai pasiryžę pirmumo tvarka nagrinėti Komisijos pasiūlymą. Savo 2018 m. spalio 18 d. išvadose Europos Vadovų Taryba pakartojo prašymą Tarybai ir Europos Parlamentui pirmumo tvarka išnagrinėti pasiūlymą dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų (EBCG).

Diskusijų 2018 m. spalio 12 d. Liuksemburge įvykusiame TVR tarybos posėdyje metu buvo patvirtintas platus pritarimas tam, kad būtų suteikta daugiau įgaliojimų, visų pirma kiek tai susiję su trečiosiose šalyse vykdoma Agentūros grąžinimo veikla ir operacijomis. Tai buvo patvirtinta Sienų darbo grupėje ir 2018 m. spalio 23 d. Imigracijos, sienų ir prieglobsčio strateginio komiteto (SCIFA) posėdyje įvykusių diskusijų metu.

Remdamasi šiuo plačiu valstybių narių pritarimu ir siekdama išlaikyti derybų dinamiką, pirmininkaujanti valstybė narė nusprendė siekti susitarti dėl dalinio bendro požiūrio dėl dviejų pirmiau nurodytų klausimų.

A) Nuostatos dėl Agentūros veiksmų grąžinimo srityje

2018 m. lapkričio 28 d. įvykusiame posėdyje Nuolatinių atstovų komitetas nusprendė paprašyti Tarybos patvirtinti dalinį bendrą požiūrį remiantis 49- 1–54 straipsnius apimančiu kompromisiniu pasiūlymu. Šios nuostatos išdėstytos šio pranešimo priede; jos pateikiamos su tam tikrais pakeitimais, palyginti su 2018 m. lapkričio 28 d. Nuolatinių atstovų komitetui pateiktu tekstu, kad būtų atspindėti tų diskusijų rezultatai.

Pirmininkaujanti valstybė narė atsižvelgė į daugumą pirmiau nurodytų diskusijų metu valstybių narių pateiktų susirūpinimą keliančių klausimų ir pasiūlymų. Taigi pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniame tekste visų pirma atsižvelgiama į šiuos klausimus:

a) Agentūros ir valstybių narių bendradarbiavimas grąžinimo srityje

Siekdama pabrėžti, kad grąžinimo srityje valstybėms narėms tenka svarbiausias vaidmuo, o Agentūrai – pagalbinis vaidmuo, pirmininkaujanti valstybė narė naujame 49- 1 straipsnyje siekia paaiškinti, kad visos su grąžinimu susijusių priemonių įgyvendinimo priemonės taikomos arba atitinkamos valstybės narės prašymu, arba Agentūros iniciatyva ir susitarus su ta valstybe narė bei atsižvelgiant į jos kompetenciją.

b) Techninė ir operatyvinė pagalba valstybėms narėms visais grąžinimo etapais

Atsižvelgdama į kelių delegacijų pasiūlymus, pirmininkaujanti valstybė narė 49 straipsnyje nurodė, kad visais trečiųjų šalių piliečių grąžinimo etapais Agentūra teikia techninę ir operatyvinę pagalbą, įskaitant veiklą po grąžinimo ir po atvykimo ir savanorišką grįžimą su pagalba. Be to, tekste numatoma finansinė parama nacionalinių grąžinimo bylų valdymo sistemų kūrimui.

c) Keitimosi informacija sistemos ir grąžinimo valdymas

Kompromisiniame pasiūlyme nurodoma, kad asmens duomenys, kuriuos turi tvarkyti Agentūra, apima visų pirma biometrinius arba biografinius duomenis, kai tai būtina siekiant patvirtinti trečiųjų šalių piliečių tapatybę.

B) Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

Pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniame tekste dėl pasiūlymo straipsnių, susijusių su bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis (72–79 straipsniai), visų pirma siekiama atsižvelgti į šiuos klausimus:

- a) valstybės narės gali bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis srityse, kurioms taikomas reglamentas. Toks bendradarbiavimas gali būti vykdomas remiantis dvišaliais arba daugiašaliais susitarimais, kitokio pobūdžio susitarimais arba per regioninius tinklus.
- b) Daugelis valstybių narių nurodė, kad operacijos trečiųjų šalių teritorijoje turi būti vykdomos savanoriškai. Pirmininkaujanti valstybė narė pabandė atsižvelgti į šį pageidavimą 75 straipsnyje įrašydama naują 3a dalį. Dauguma delegacijų tvirtai pritarė pasiūlymui suteikti valstybėms narėms galimybę nuspręsti nedalyvauti teikiant atitinkamus įnašus trečiojoje šalyje vykdomai operacijai, jeigu jos susiduria su padėtimi, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis arba dalyvaujančio personalo saugumas negalėtų būti užtikrintas pagal atitinkamos valstybės narės reikalavimus. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė nusprendė tekste šią nuostatą įrašyti laužtiniuose skliaustuose ir išnašoje paaiškinti, kad dėl jos bus toliau deramasi būsimose diskusijose dėl nuolatinių pajėgų.
- c) Klausimas dėl Komisijos vaidmens bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis buvo ilgai svarstomas patarėjų TVR klausimais posėdžiuose vykusiose diskusijose. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad dabartiniu kompromisiniu pasiūlymu pasiekta pusiausvyra tarp Sutartyse nustatytos valstybių narių prievolės pranešti ir valstybių narių suverenumo. Prieš sudarydamos 73 straipsnio 1 dalyje nurodytą naują dvišalį arba daugiašalį susitarimą valstybės narės praneša Komisijai jo nuostatas, susijusias su sienų valdymu ir grąžinimu.

- d) Remiantis kompromisiniu tekstu, išplečiama rezervo, iš kurio Agentūra gali siųsti ryšių palaikymo pareigūnus į trečiąsias šalis, aprėptis, tokiu būdu sudarant galimybę paskirti kitus ekspertus, kurie nėra Agentūros statutiniai darbuotojai. Atsižvelgiant į kelių delegacijų pageidavimą, kompromisiniame tekste numatoma suteikti galimybę Agentūrai remti valstybės narės vykdomą grąžinimo ryšių palaikymo pareigūnų siuntimą į trečiąsias šalis, į kurias pati Agentūra grąžinimo ryšių palaikymo pareigūnų nesiunčia.

Pirmininkaujanti valstybė narė nori pabrėžti, kad nuolatinių pajėgų sudėties poveikis, susijęs su trečiosiose šalyse vykdoma Agentūros veikla, turi būti patikslintas vėlesniame derybų dėl nuolatinių pajėgų sukūrimo etape.

Pažymima, kad Nuolatinių atstovų komitetas prašo Tarybos susitarti dėl dalinio bendro požiūrio dėl pasiūlymo 49- 1–54 ir 72–79 straipsnių, atsižvelgiant į šiuos elementus:

- dėl tokio dalinio bendro požiūrio susitariama laikantis principo, kad nesusitarta dėl nieko, kol nesusitarta dėl visko, ir neatmetant būsimų pakeitimų, kurie gali būti padaryti preliminariai sutartuose straipsniuose, siekiant užtikrinti bendrą reglamento projekto nuoseklumą;
- toks dalinis bendras požiūris nedaro poveikio jokiems horizontaliesiems klausimams, visų pirma su nuolatinėmis pajėgomis susijusiems klausimams;
- tokiu daliniu bendru požiūriu nesuteikiami įgaliojimai pirmininkaujančiai valstybei narei pradėti neoficialius trišalius dialogus su Europos Parlamentu dėl preliminariai sutartų pasiūlymo dalių.

8 SKIRSNIS

AGENTŪROS VEIKSMAI GRĄŽINIMO SRITYJE

49- 1 [...] straipsnis¹

Atsakomybės pasidalijimas

2. Agentūra teikia techninę ir operatyvinę pagalbą įgyvendinant su grąžinimu susijusias priemones [...] atitinkamos valstybės narės prašymu arba Agentūros iniciatyva, susitarus su atitinkamomis valstybėmis narėmis ir atsižvelgiant į jų kompetenciją. Valstybės narės išlaiko atsakomybę už sprendimų grąžinti ir priemonių, susijusių su grąžinamų asmenų sulaikymu, priėmimą pagal Direktyvą 2008/115/EB.

49 straipsnis

Grąžinimas

1. Vykdydama grąžinimo veiklą Agentūra, paisydama pagrindinių teisių ir laikydamasi Sąjungos teisės bei tarptautinės teisės bendrųjų principų, įskaitant pabėgėlių apsaugą ir vaikų teises, visų pirma:
 - a) teikia valstybėms narėms techninę ir operatyvinę pagalbą visais trečiųjų šalių piliečių grąžinimo etapais, be kita ko, padėdama [...] vykdyti parengiamąją veiklą, kuri reikalinga siekiant priimti [...] sprendimus grąžinti [...] ir vykdant kitą pasirengimo grąžinti, [...] su grąžinimu susijusių valstybių narių veiklą, taip pat jų veiklą po grąžinimo ir po atvykimo, įskaitant savanorišką [...] grįžimą su pagalba, siekiant sukurti integruotą valstybių narių kompetentingų institucijų grąžinimo valdymo sistemą, kurioje dalyvautų atitinkamos trečiųjų šalių institucijos ir kiti atitinkami suinteresuotieji subjektai;

¹ Šis tekstas bus įtrauktas į 7 straipsnio 2 dalį, kai bus išnagrinėtas visas straipsnis.

- b) teikia techninę ir operatyvinę pagalbą valstybėms narėms, patiriančioms sunkumų, susijusių su grąžinimu ar migracijos spaudimo [...] klausimų sprendimu, be kita ko, siūsdama migracijos valdymo paramos grupes;
- c) sukuria neprivalomą nacionalinės grąžinimo bylų valdymo sistemos pavyzdinį modelį, [...] kuriame apibūdinama [...] tokių sistemų struktūra, taip pat teikia techninę ir operatyvinę pagalbą valstybėms narėms kuriant [...] tokias su modeliu suderinamas [...] sistemas;
- d) sukuria ir valdo centrinę sistemą ir ryšių infrastruktūrą, suteikiančią galimybę susieti valstybių narių nacionalines grąžinimo valdymo sistemas [...] su centrine sistema **siekiant keistis duomenimis ir informacija, įskaitant automatinį keitimąsi statistiniais duomenimis**, taip pat teikia techninę ir operatyvinę pagalbą valstybėms narėms joms prisijungiant prie ryšių struktūros;
- e) teikia valstybėms narėms techninę ir operatyvinę pagalbą nustatant trečiųjų šalių piliečius ir gaunant kelionės dokumentus, be kita ko, konsulinio bendradarbiavimo būdu, neatskleidžiant informacijos apie tai, kad buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas; organizuoja ir koordinuoja grąžinimo operacijas ir teikia paramą savanoriškam [...] grįžimui, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis;
- f) organizuoja, skatina ir koordinuoja veiklą, kuria valstybėms narėms sudaromos sąlygos tarpusavyje keistis informacija, taip pat nustatyti ir kaupti geriausią patirtį grąžinimo klausimais;
- g) finansuoja arba bendrai finansuoja šiame skyriuje nurodytas operacijas, pagalbą ir veiklą, įskaitant [...] **išlaidas, susijusias su nacionalinių grąžinimo valdymo sistemu plėtojimu** [...] **arba būtinu pritaikymu**, iš savo biudžeto, laikydamasi Agentūrai taikomų finansinių taisyklių.

[...] [...] ²³

2. Techninė ir operatyvinė pagalba, nurodyta 1 dalies b punkte, apima veiklą, kuria valstybėms narėms padedama įgyvendinti kompetentingų nacionalinių institucijų taikomas grąžinimo procedūras, visų pirma teikiant:
 - a) vertimo žodžiu paslaugas;
 - b) praktinę informaciją, analizes ir rekomendacijas apie trečiąsias šalis, į kurias grąžinama, kurios yra svarbios įgyvendinant šį reglamentą, kai tinkama, bendradarbiaudama su kitomis Sąjungos įstaigomis, tarnybomis ir agentūromis, įskaitant EASO;
 - c) patarimus ir techninę bei operatyvinę pagalbą įgyvendinant ir valdant grąžinimo procedūras pagal Direktyvą 2008/115/EB (be kita ko, padedant vykdyti parengiamąją veiklą, kuri reikalinga siekiant priimti [...] sprendimus grąžinti), nustatant tapatybę ir gaunant kelionės dokumentus;
 - d) patarimus ir pagalbą įgyvendinant priemones, kurių ėmėsi valstybės narės ir kurios būtinos siekiant užtikrinti grąžinamų asmenų pasiekiamumą grąžinimo tikslais, [...] taip pat [...] užkertant kelią jiems pasislėpti, pagal Direktyvą 2008/115/EB ir tarptautinę teisę;
 - e) įrangą, pajėgumus ir ekspertines žinias, reikalingas sprendimams grąžinti įgyvendinti ir trečiųjų šalių piliečiams nustatyti.
3. Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija ir remiant atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant Europos migracijos tinklą, siekia tarpusavyje susieti ir sujungti Sąjungos lėšomis finansuojamus grąžinimo srities tinklus ir programas.

²

[...]

³

Kai kurios delegacijos siūlė šį klausimą svarstyti diskusijose dėl Agentūros užduočių (10 straipsnis).

4. Išimtiniais atvejais Agentūra gali gauti dotacijas iš Sąjungos fondų, skirtų grąžinimo veiklai, pagal Agentūrai taikomas finansines taisykles. Agentūra užtikrina, kad pagal jos ir valstybių narių dotacijų susitarimus bet kokia finansinė parama būtų skiriama tik jei visiškai laikomasi Pagrindinių teisių chartijos.

50 straipsnis

Keitimosi informacija sistemos ir grąžinimo valdymas

[...]

1. [...] Agentūra sukuria, naudoja ir prižiūri keitimosi informacija sistemą pagal 49 straipsnio 1 dalies d punktą, skirtą tvarkyti operatyvinius duomenis bei informaciją ir asmens duomenis, kuriuos perduoda valstybių narių nacionalinės grąžinimo valdymo sistemos ir kurie reikalingi, kad Agentūra galėtų teikti techninę ir operatyvinę pagalbą [...] ⁴. Tokie asmens duomenys [...] apima tik:
- a) kad Agentūra galėtų teikti pagalbą patvirtinant trečiųjų šalių piliečių tapatybę ir pilietybę [...] – biografinius ar biometrinius duomenis, [...] įskaitant visų rūšių dokumentus, kurie gali būti laikomi pilietybės patvirtinimu arba *prima facie* įrodymu;

⁴ Turi būti įrašyta nauja konstatuojamoji dalis: Informacinių sistemų ir taikomųjų programų techniniai standartai turėtų būti suderinti su standartais, kuriuos eu- LISA taiko kitoms IT sistemoms laisvės, saugumo ir teisingumo srityje.

b) [...] kad Agentūra galėtų padėti koordinuoti arba organizuoti grąžinimo į trečiąsias šalis operacijas, nepriklausomai nuo transporto priemonės rūšies – biografinius duomenis arba keleivių sąrašus;

2. Agentūra taip pat sukuria, įdiegia ir naudoja taikomas programas, kuriomis sudaromos galimybės Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgoms viduje keistis [...] [...] informacija grąžinimo tikslu, taip pat keistis ja su trečiųjų šalių institucijomis ar tarptautinėmis organizacijomis, laikantis Komisijos sprendimo (ES, Euratomas) 2015/444 ir Komisijos sprendimo (ES, Euratomas) 2015/443.
3. Taikomosios programos taip pat gali sudaryti galimybę keistis [...] asmens duomenimis, kai toks keitimasis reikalingas [...] 88 straipsnio a ir b punktuose apibrėžtais tikslais, laikantis 87–89 straipsnių nuostatų.
4. Asmens duomenimis keičiamasi laikantis atitinkamai 87 ir 89 straipsnių⁵. [...]

51 straipsnis

Grąžinimo operacijos

1. Nesvarstydamą sprendimų grąžinti esmės, Agentūra teikia techninę ir operatyvinę pagalbą ir užtikrina grąžinimo operacijų koordinavimą arba organizavimą, be kita ko, užsakydama orlaivius tokioms operacijoms ar organizuodama grąžinimą reguliariais skrydžiais. Agentūra savo iniciatyva pagal [...] 49-1 straipsnį gali koordinuoti arba organizuoti grąžinimo operacijas.

⁵ Siūloma išbraukti, nes duomenų saugojimas ir ištrynimasis aiškiai reglamentuojamas Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, kuris taikomas ES institucijoms ir agentūroms ir kuris priėmus pakeis Reglamentą EB 45/2001.

2. Valstybės narės, naudodamos 50 straipsnio 1 dalyje nurodytą sistemą, [...] teikia su grąžinimu susijusius operatyvinius duomenis, kad Agentūra galėtų įvertinti grąžinimo poreikius, ir informuoja Agentūrą apie preliminarų planuojamų grąžinti asmenų skaičių ir trečiąsias šalis, į kurias grąžinama, vykdant jų atitinkamas nacionalines grąžinimo operacijas, taip pat apie jų poreikius, susijusius su Agentūros teikiama pagalba arba koordinavimu. Agentūra parengia ir prižiūri tęstinį veiklos planą, kad galėtų teikti prašančiosioms valstybėms narėms būtiną operatyvinę pagalbą ir pastiprinimą, įskaitant techninę įrangą. Agentūra, remdamasi poreikių vertinimu, savo iniciatyva pagal [...] 49- 1 straipsnį arba valstybės narės prašymu į tęstinį veiklos planą gali įtraukti grąžinimo operacijų, kurias laiko būtinomis, datas ir grąžinamų asmenų kelionės tikslo vietas. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu sprendžia dėl tęstinio veiklos plano *modus operandi*.
 3. Agentūra gali teikti techninę ir operatyvinę pagalbą ir dalyvaujančiųjų valstybių narių prašymu arba savo iniciatyva pagal [...] 49- 1 straipsnį taip pat gali užtikrinti, kad būtų koordinuojamos arba organizuojamos grąžinimo operacijos, kurioms trečioji šalis, į kurią grąžinama, teikia transporto priemonės ir siunčia priverstinio grąžinimo lydinčiuosius asmenis (parsigabenamųjų grąžinimo operacijos). Dalyvaujančiosios valstybės narės ir Agentūra užtikrina, kad per visą grąžinimo operaciją būtų garantuojama pagarba pagrindinėms teisėms, negrąžinimo principui ir užtikrinamas proporcingas suvaržymo priemonių taikymas. Visos grąžinimo operacijos iki atvykimo į trečiąją šalį, į kurią grąžinama, metu joje dalyvauja bent vienas valstybės narės atstovas ir vienas priverstinio grąžinimo stebėtojas iš pagal 52 straipsnį sudaryto rezervo arba dalyvaujančiosios valstybės narės nacionalinės stebėsenos sistemos.
 4. Vykdomasis direktorius nedelsdamas parengia grąžinimo planą, skirtą parsigabenamųjų grąžinimo operacijoms. Vykdomasis direktorius ir bet kuri (- ios) dalyvaujančioji (- iosios) valstybė (- s) narė (- s) susitaria dėl plano, kuriame išsamiai išdėstomi parsigabenamųjų grąžinimo operacijos organizaciniai ir procedūriniai aspektai, atsižvelgiant į poveikį pagrindinėms teisėms ir tokių operacijų riziką. Bet kokiems šio plano pakeitimams ar pritaikymams turi pritarti 3 dalyje ir šioje dalyje nurodytos šalys.
- [...] Parsigabenamųjų grąžinimo operacijos planas privalomas Agentūrai ir dalyvaujančiajai (- iosioms) valstybei (- ėms) narei (- ėms). Jis apima visus būtinus aspektus siekiant vykdyti parsigabenamųjų grąžinimo operaciją.

5. [...] Gražinimo operacijos, kurias organizuoja arba koordinuoja Agentūra, stebimos pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį. [...] Priverstinio gražinimo stebėtojas pateikia ataskaitą dėl kiekvienos stebimos priverstinio gražinimo operacijos vykdomajam direktoriui, pagrindinių teisių pareigūnui ir visų konkrečioje operacijoje dalyvavusių valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms. Jei būtina, atitinkamus tolesnius veiksmus atitinkamai užtikrina vykdomasis direktorius ir kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos.
- 5a. Jei Agentūrai kyla susirūpinimas dėl pagarbos pagrindinėms teisėms vykdant gražinimo operaciją, ji apie tą susirūpinimą praneša dalyvaujančiosioms valstybėms narėms ir Komisijai.
6. Vykdomasis direktorius vertina gražinimo operacijų rezultatus ir kas šešis mėnesius perduoda valdančiajai tarybai išsamią vertinimo ataskaitą, apimančią visas praėjusį semestrą vykdytas gražinimo operacijas, kartu su pagrindinių teisių pareigūno pastabomis. Vykdomasis direktorius atlieka išsamią lyginamąją tų rezultatų analizę, siekdamas pagerinti būsimų gražinimo operacijų kokybę, nuoseklumą ir veiksmingumą. Vykdomasis direktorius įtraukia tą analizę į Agentūros metinę veiklos ataskaitą.
7. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja gražinimo operacijas iš savo biudžeto pagal Agentūrai taikomas finansines taisykles, teikdama pirmenybę daugiau nei vienos valstybės narės arba iš migrantų antplūdžio vietų [ar kontroliuojamų centrų] vykdomoms operacijoms.

Priverstinio grąžinimo stebėtojų rezervas

1. Agentūra, pasikonsultavusi su pagrindinių teisių pareigūnu, sudaro priverstinio grąžinimo stebėtojų rezervą iš valstybių narių kompetentingų įstaigų, kurie vykdo priverstinio grąžinimo stebėsenos veiklą pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį ir kurie buvo apmokyti pagal šio reglamento 62 straipsnį.
2. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymu nustato į tą rezervą paskirtinų priverstinio grąžinimo stebėtojų profilį ir skaičių. Tokia pat tvarka taikoma visiems tolesniems profilių ir bendro skaičiaus pakeitimams. Valstybės narės atsako už šio rezervo papildymą, paskirdamos į jį [...] apibrėžtą profilį atitinkančius priverstinio grąžinimo stebėtojus, nedarant poveikio šių stebėtojų nepriklausomumui, jeigu jis numatytas, pagal nacionalinę teisę. Į šį rezervą įtraukiami priverstinio grąžinimo stebėtojai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.
3. Valstybių narių skiriamų priverstinio grąžinimo stebėtojų, dalyvausiančių grąžinimo operacijose ir teikiant pagalbą ateinančiais metais, skaičius planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių kasmetinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal šiuos susitarimus valstybės narės Agentūros prašymu skiria priverstinio grąžinimo stebėtojus, kurie gali būti siunčiami, nebent jose susidaro išskirtinė padėtis, dėl kurios labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 21 darbo dienai iki planuojamo siuntimo arba penkioms darbo dienoms skubios grąžinimo pagalbos atveju.
4. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia paskirtus priverstinio grąžinimo stebėtojus į dalyvaujančiąsias valstybes nares, kad jie jų vardu stebėtų, ar tinkamai įgyvendinama visa grąžinimo operacija ir teikiama visa grąžinimo pagalba. Ji užtikrina, kad bet kurią grąžinimo operaciją, kurioje dalyvauja vaikai, stebėtų priverstinio grąžinimo stebėtojai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.

5. Vykdamą grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą priverstinio grąžinimo stebėtojams ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausminio poveikio priemonės.

53 straipsnis

Grąžinimo grupės

1. Agentūra valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva, [...] laikydamosi [...] 49- 1 straipsnio, gali siųsti grąžinimo grupes migracijos valdymo grupėms vykdamą grąžinimo pagalbą arba prireikus teikiant papildomą techninę ir operatyvinę pagalbą grąžinimo srityje, įskaitant tuos atvejus, kai sunkumai yra susiję su migracijos spaudimu, dideliu mišrių migracijos srautų antplūdžiu arba jūroje išgelbėtais trečiųjų šalių piliečiais [...].
2. 41 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalys ir 44, 45 bei 46 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi Europos grąžinimo grupėms.

54 straipsnis

Grąžinimo pagalba

1. Kai valstybei narei vykdamą įpareigojimą grąžinti trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikomi valstybės narės priimti sprendimai grąžinti, tenka našta, Agentūra savo iniciatyva, [...] laikydamosi [...] 49- 1 straipsnio, arba tos valstybės narės prašymu teikia tinkamą techninę ir operatyvinę pagalbą grąžinimo pagalbos forma. Tokia pagalba gali būti grąžinimo grupių siuntimas į priimančiąją valstybę narę, teikiant pagalbą įgyvendinant grąžinimo procedūras, ir grąžinimo operacijų iš priimančiosios valstybės narės organizavimas.

2. Agentūra taip pat gali inicijuoti grąžinimo pagalbą trečiosiose šalyse, remdamasi daugiametės strateginės politikos cikle nustatytais nurodymais pagal 74 straipsnio 2 dalį, kai tokiai trečiajai šaliai reikalinga papildoma techninė ir operatyvinė pagalba, susijusi su jos vykdoma grąžinimo veikla. Tokia pagalba gali būti grąžinimo grupių siuntimas siekiant teikti techninę ir operatyvinę pagalbą trečiojoje šalyje vykdomai grąžinimo veiklai.
3. Kai valstybė narė, vykdydama įpareigojimą grąžinti trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikomi sprendimai grąžinti, susiduria su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais, Agentūra savo iniciatyva, [...] laikydamosi [...] 49- 1 straipsnio, arba tos valstybės narės prašymu teikia tinkamą techninę ir operatyvinę pagalbą skubios grąžinimo pagalbos forma. Skubi grąžinimo pagalba gali būti skubus grąžinimo grupių siuntimas į priimančiąją valstybę narę, teikiant pagalbą, kad būtų įgyvendintos grąžinimo procedūros, ir grąžinimo operacijų iš priimančiosios valstybės narės organizavimas.
4. Teikiant grąžinimo pagalbą, vykdomasis direktorius, susitaręs su priimančiąja valstybe nare ir dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, nedelsdamas parengia veiklos planą. Taikomos atitinkamos 39 straipsnio nuostatos.
5. Vykdomasis direktorius sprendimą dėl veiklos plano priima kuo greičiau, o 2 dalyje nurodytu atveju – per penkias darbo dienas. Apie sprendimą nedelsiant raštu pranešama atitinkamoms valstybėms narėms ir valdančiajai tarybai.
6. Agentūra finansuoja arba bendrai finansuoja grąžinimo pagalbą iš savo biudžeto, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis.

Nauja konstatuojamoji dalis (susijusi su 72 straipsnio 2 dalimi)

Agentūros paramą valstybėms narėms, teikiamą taikant Sąjungos priemones, susijusias su išorės sienų valdymu ir sprendimų grąžinti vykdymu, turėtų papildyti pagalba trečiosioms šalims.

Nauja konstatuojamoji dalis (susijusi su 74 straipsniu)

Dvišaliuose ir daugiašaliuose susitarimuose, kuriuos valstybės narės sudaro su trečiosiomis šalimis su integruotu sienų valdymu susijusiose srityse, gali būti neskelbtinos saugumo informacijos. Kai apie susitarimus pranešama Komisijai, jie turi būti tvarkomi atitinkamai.

2 POSKIRSNIS

BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS

72 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

1. Pagal 3 straipsnio g punktą valstybės narės ir Agentūra bendradarbiauja su trečiosiomis šalimis integruoto sienų valdymo ir migracijos politikos, įskaitant grąžinimą, tikslais.
2. Remdamasi pagal 8 straipsnio 4 dalį nustatytais politikos prioritetais, Agentūra teikia techninę ir operatyvinę pagalbą trečiosioms šalims vykdydama Sąjungos išorės veiksmų politiką, įskaitant pagrindinių teisių apsaugos ir negrąžinimo principo srityse.
3. Agentūra ir valstybės narės laikosi Sąjungos teisės aktų, įskaitant normas ir standartus, kurie yra įtraukti į Sąjungos *acquis*, taip pat ir tais atvejais, kai bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis vykdomas tų šalių teritorijoje.

73 straipsnis
Valstybių narių bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

1. [...] Valstybės narės gali [...] operatyviniu lygmeniu [...] bendradarbiauti [...] su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis **srityse, patenkančiose į šio reglamento taikymo sritį**. Toks bendradarbiavimas [...] **gali apimti** keitimąsi informacija **ir [...] gali** būti vykdomas remiantis dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais, [...] **kitokio pobūdžio susitarimais, arba** naudojantis tų susitarimų pagrindu sukurtais regioniniais tinklais.
2. Sudarydamos 1 dalyje nurodytus dvišalius ir daugiašalius susitarimus, valstybės narės į juos **gali** įtraukti nuostatas, susijusias su keitimusi informacija ir bendradarbiavimu EUROSUR [...] **tikslais**. [...] **Jei į tokius susitarimus įtraukiamos tokios nuostatos, [...] taikoma** 76 straipsnio 2 dalis ir 90 straipsnis.
3. 1 dalyje nurodytuose susitarimuose laikomasi atitinkamų Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų pagrindinių teisių bei tarptautinės apsaugos srityje, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, ypač negrąžinimo principo. Įgyvendindamos tokius susitarimus, taip pat atsižvelgdamos į 8 straipsnį, valstybės narės [...] vertina bendrą padėtį trečiojoje šalyje ir į ją atsižvelgia.

74 straipsnis
Agentūros ir trečiųjų šalių bendradarbiavimas

1. Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų šalių valdžios institucijomis, kurių kompetencijai priklauso klausimai, kuriems taikomas šis reglamentas, ir tiek, kiek reikia jos užduotims atlikti.
2. Tai darydama [...] **Agentūra** laikosi Sąjungos išorės veiksmų politikos, įskaitant pagrindinių teisių apsaugą ir negrąžinimo principą, gaudama Sąjungos delegacijų ir atitinkamais atvejais BSGP misijų ir operacijų paramą ir bendradarbiavimą derindama su jomis, **visapusiškai atsižvelgiant į jų įgaliojimus**.

3. Aplinkybėmis, kuriomis reikia siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos [nuolatinių pajėgų]⁶ sienų valdymo ir grąžinimo būrius į trečiąją šalį, kurioje būrių nariai vykdys vykdomuosius įgaliojimus, Sąjunga ir susijusi trečioji šalis sudaro susitarimą dėl statuso. Susitarimas dėl statuso apima visus aspektus, būtinus veiksmams vykdyti. Visų pirma jame nustatoma operacijos apimtis, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė ir būrių narių užduotys ir įgaliojimai. Susitarimu dėl statuso užtikrinama, kad vykdant tas operacijas būtų visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės.
4. Agentūra taip pat veikia vadovaudamasi darbo tvarkos susitarimais, jei jie yra, sudarytais su tomis valdžios institucijomis vadovaujantis Sąjungos teisės aktais ir politika, pagal 77 straipsnio 6 dalį. Tuose darbo tvarkos susitarimuose nurodoma bendradarbiavimo apimtis, pobūdis ir tikslas ir jie yra susiję su operatyvinio bendradarbiavimo valdymu ir gali apimti nuostatas dėl keitimosi neskelbtina neįslaptinta informacija ir bendradarbiavimo EUROSUR sistemoje pagal 75 straipsnio 3 dalį. Visi darbo tvarkos susitarimai dėl keitimosi įslaptinta informacija sudaromi pagal 77 straipsnio 6 dalį. Agentūra laikosi Sąjungos teisės, įskaitant normas ir standartus, kurie yra įtraukti į Sąjungos *acquis*.
5. Agentūra dalyvauja įgyvendinant Sąjungos su trečiosiomis šalimis sudarytus tarptautinius susitarimus ir teisiškai neprivalomus susitarimus grąžinimo klausimais, įgyvendindama Sąjungos išorės veiksmų politiką, taip pat šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.
6. Agentūra gali gauti Sąjungos finansavimą pagal atitinkamų priemonių, kuriomis remiamoms trečiosios šalys ir kurios susijusios su trečiosiomis šalimis, nuostatas. Ji gali pradėti ir finansuoti techninės pagalbos projektus trečiosiose šalyse, susijusius su klausimais, kuriems taikomas šis reglamentas ir pagal Agentūrai taikomas finansines taisykles.
7. Agentūra informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pagal šį straipsnį vykdomą veiklą.

⁶ Vėliau, užbaigus derybas dėl nuolatinių pajėgų, bus patikslintas nuolatinių pajėgų sudėties poveikis.

8. [...] Agentūra įtraukia bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis vertinimus į savo metines ataskaitas.

75 straipsnis

Agentūros trečiosioms šalims teikiama techninė ir operatyvinė pagalba

1. Kaip numatyta 72 straipsnio [...] **2** dalyje, [...] Agentūra gali koordinuoti valstybių narių ir trečiųjų šalių operatyvinį bendradarbiavimą ir teikti [...] tokią pagalbą trečiosioms šalims, vykdam Europos integruotą sienų valdymą, įskaitant grąžinimo atvejus.
2. Agentūra turi galimybę vykdyti veiksmus [...] trečiosios šalies [...] teritorijoje [...], jei su tuo sutinka ta trečioji šalis.
3. Operacijos trečiosios šalies teritorijoje įtraukiamos į pagal 100 straipsnio **1 ir 7 dalis priimta valdančiosios tarybos** metinę darbo programą ir vykdomos remiantis veiklos planu, dėl kurio susitarė Agentūra ir susijusi trečioji šalis, ir konsultuojantis su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis. Tokių operacijų atveju [...] [...] veiklos planui **ir to plano pakeitimams** turi pritarti valstybė narė ar valstybės narės, kurios yra [...] trečiosios šalies kaimynės **arba kurių teritorija ribojasi su operacijos** trečiojoje šalyje **vykdymo teritorija** [...].

- 3a. Nedarant poveikio Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų [nuolatinių pajėgų]⁷ narių siuntimui [pagal 55–58 straipsnius], valstybės narės dalyvauja [...] operacijose trečiųjų šalių teritorijoje savanoriškai. **[Jeigu valstybė narė susiduria su padėtimi, dėl kurios taptu labai sunku vykdyti nacionalines užduotis arba dalyvaujančio personalo saugumas negalėtų būti užtikrintas pagal valstybės narės reikalavimus, valstybė narė gali nuspresti nedalyvauti teikiant atitinkamą inašą trečiojoje šalyje vykdomai operacijai. Jeigu valstybė narė pareiškia, kad joje susiklostė tokia išskirtinė padėtis, ji Agentūrai raštu išsamiai nurodo priežastis ir pateikia informaciją apie šią padėtį; šio pareiškimo turinys įtraukiamas į 65 straipsnyje nurodytą ataskaitą.]**⁸
- 3b. Į 3 dalyje nurodytus veiklos planus gali būti įtraukta nuostatų dėl keitimosi informacija ir bendradarbiavimo EUROSUR tikslais pagal 76 straipsnio 2 dalį ir 90 straipsnį.
4. Agentūra gali teikti pagalbą trečiosioms šalims vykdamas grąžinimo veiklą ir užtikrinti grąžinimo operacijų, kurių metu asmenys iš atitinkamos trečiosios šalies grąžinami į kitą trečiąją šalį, koordinavimą ar organizavimą. Tokios grąžinimo operacijos gali būti organizuojamos dalyvaujant vienai ar kelioms valstybėms narėms (mišrios grąžinimo operacijos) arba kaip nacionalinės grąžinimo operacijos, visų pirma tais atvejais, kai tai pagrindžiama Sąjungos politikos prioritetais neteisėtos migracijos srityje. Dalyvaujančiosios valstybės narės ir Agentūra, dalyvaujant priverstinio grąžinimo stebėtojams ir trečiųjų šalių priverstinio grąžinimo lydintiesiems asmenims, užtikrina, kad per visą išsiuntimo operaciją būtų gerbiamos pagrindinės teisės ir būtų užtikrinamas proporcingas suvaržymo priemonių taikymas.

⁷ Ten pat.

⁸ **Dėl šio papildymo bus toliau deramasi būsimose diskusijose dėl nuolatinių pajėgų.**

76 straipsnis

Keitimasis informacija su trečiosiomis šalimis per EUROSUR

1. 21 straipsnyje nurodyti valstybių narių nacionaliniai koordinavimo centrai ir, kai tinkama, Agentūra yra keitimosi informacija ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis EUROSUR [...] tikslais kontaktiniai centrai.
2. Keitimosi informacija EUROSUR [...] tikslais, kaip nurodyta [...] 73 straipsnio 2 dalyje, nuostatose [...] **nurodoma**:
 - a) konkrečios padėties vaizdo sistemos, kuriomis dalijamasi su trečiosiomis šalimis;
 - b) trečiųjų šalių kilmės duomenys, kuriais gali būti dalijamasi Europos padėties vaizdo sistemoje, ir dalijimosi šiais duomenimis procedūros;
 - c) procedūros ir sąlygos, pagal kurias trečiųjų šalių valdžios institucijoms bus galima teikti EUROSUR gretinimo paslaugas;
 - d) bendradarbiavimo ir keitimosi informacija su trečiųjų šalių stebėtojais EUROSUR tikslais tvarka.
3. Prieš dalijantis Agentūros ar valstybės narės, kuri nėra kurio nors iš 73 straipsnio 1 dalyje nurodytų susitarimų susitariančioji šalis, EUROSUR kontekste suteikta informacija su trečiąja šalimi pagal tą susitarimą, būtina gauti išankstinį Agentūros arba tos valstybės narės sutikimą. Valstybės narės ir Agentūra privalo vykdyti atsisakymą dalytis ta informacija su atitinkama trečiąja šalimi.

77 straipsnis

Komisijos vaidmuo bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis

1. Komisija veda derybas dėl 74 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo dėl statuso, atsižvelgdama į SESV 218 straipsnio 3 dalį.

2. Komisija, [...] bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Agentūra, parengia [...] pavyzdines nuostatas dėl keitimosi informacija EUROSUR sistemoje [...] pagal 71 straipsnio 2 dalį ir 73 straipsnio 2 dalį.

Komisija, pasikonsultavusi su Agentūra, parengia 74 straipsnyje nurodytų darbo tvarkos susitarimų pavyzdį.

[...] [...]²

- [...]3. Prieš sudarydama (- os) 73 straipsnio 1 dalyje nurodytą naują dvišalį arba daugiašalį susitarimą atitinkama (- os) valstybė (- ės) narė (- ės) **praneša** Komisijai **jo nuostatu, susijusių su sienų valdymu ir gražinimu, projektu** [...].

- [...]4. [...] **Atitinkamos valstybės narės praneša 73 straipsnio 1 dalyje nurodytu galiojančių ir naujų dvišalių ir daugiašalių susitarimų nuostatas, susijusias su sienų valdymu ir gražinimu, Komisijai, kuri apie jas informuoja [...] Taryba ir Agentūra.**

- [...] 5. Prieš valdančiajai tarybai patvirtinant [...] Agentūros ir [...] trečiųjų šalių kompetentingų institucijų darbo tvarkos susitarimus, Agentūra praneša apie juos Komisijai, kuri jiems iš anksto pritaria. Sudarius darbo tvarkos susitarimus, Agentūra apie juos praneša Komisijai, kuri apie juos informuoja [...] Tarybą.

² **Irašyta 5 dalyje.**

[...]6. Agentūra praneša Komisijai apie 75 straipsnio 3 dalyje nurodytus veiklos planus. Dėl sprendimo pagal 78 straipsnį siųsti į trečiąsias šalis ryšių palaikymo pareigūnus turi būti gauta išankstinė Komisijos nuomonė. Europos Parlamentas turi būti nedelsiant visapusiškai informuojamas apie tą veiklą.

78 straipsnis

Agentūros ryšių palaikymo pareigūnai trečiosiose šalyse

1. Agentūra gali siųsti ekspertus, kurie yra jos statutiniai darbuotojai¹⁰, **ir kitus ekspertus** kaip ryšių palaikymo pareigūnus, kuriems atliekant pareigas trečiosiose šalyse turėtų būti užtikrinama kuo didesnė apsauga. Jie priskiriami prie Sąjungos ir valstybių narių imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų ir saugumo ekspertų vietos arba regioninių bendradarbiavimo tinklų, įskaitant pagal Reglamentą (EB) Nr. 377/2004 įsteigtą tinklą. Agentūra valdančiosios tarybos sprendimu gali nustatyti konkrečius ryšių palaikymo pareigūnų profilius, kaip antai grąžinimo ryšių palaikymo pareigūnai, priklausomai nuo operatyvinių poreikių atitinkamoje trečiojoje šalyje.
2. Įgyvendinant Sąjungos išorės santykių politiką, ryšių palaikymo pareigūnai siunčiami visų pirma į tas trečiąsias šalis, kurios, remiantis rizikos analize, yra neteisėtos imigracijos kilmės arba tranzito šalys. Abipusiškumo pagrindu Agentūra gali priimti tų trečiųjų šalių paskirtus ryšių palaikymo pareigūnus. Vykdomojo direktoriaus siūlymu valdančioji taryba kasmet patvirtina prioritetų sąrašą. Ryšių palaikymo pareigūnų siuntimą patvirtina valdančioji taryba, atsižvelgusi į Komisijos nuomonę.

¹⁰ Ten pat.

3. Agentūros ryšių palaikymo pareigūnų užduotys, laikantis Sąjungos teisės aktų ir gerbiant pagrindines teises, yra užmegzti ir palaikyti ryšius su trečiosios šalies, į kurią jie paskirti, kompetentingomis institucijomis, siekiant padėti užkirsti kelią neteisėtai imigracijai, kovoti su ja ir [...] vykdyti grąžinimus [...], be kita ko, teikti techninę pagalbą nustatant trečiųjų šalių piliečių tapatybę ir jiems gaunant kelionės dokumentus. Tie ryšių palaikymo pareigūnai glaudžiai koordinuoja veiksmus su Sąjungos delegacijomis, su valstybėmis narėmis pagal Reglamentą (EB) Nr. 377/2004 ir, kai aktualu, su BSGP misijomis ir operacijomis.
4. **Pagal 49 straipsnį trečiosiose šalyse, į kurias Agentūra grąžinimo ryšių palaikymo pareigūnų nesiunčia, Agentūra gali remti valstybės narės grąžinimo ryšių palaikymo pareigūno siuntimą siekiant remti valstybės nares ir Agentūros veiklą.**

79 straipsnis

Agentūros veikloje dalyvaujantys stebėtojai

1. Agentūra gali, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, pakviesti Sąjungos institucijų, įstaigų, tarnybų, agentūrų arba tarptautinių organizacijų ir BSGP misijų bei operacijų stebėtojus dalyvauti jos veikloje, visų pirma vykdant bendras operacijas ir bandomuosius projektus, atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymą tiek, kiek jų dalyvavimas atitinka tos veiklos tikslus, kiek juo gali būti prisidedama gerinant bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia praktika ir nedaromas poveikis tos veiklos bendrai saugai ir saugumui. Tie stebėtojai gali dalyvauti atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymą tik gavus atitinkamų valstybių narių sutikimą. Stebėtojų dalyvavimui vykdant bendras operacijas ir bandomuosius projektus turi pritarti priimančioji valstybė narė. Išsamios stebėtojų dalyvavimo taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Tuos stebėtojus prieš dalyvavimą Agentūra turi atitinkamai apmokyti.

2. Agentūra, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, gali pakviesti trečiųjų šalių stebėtojus dalyvauti vykdant jos veiklą prie išorės sienų, nurodytą 37 straipsnyje, vykdant 51 straipsnyje nurodytas grąžinimo operacijas, teikiant 54 straipsnyje nurodytą grąžinimo pagalbą ir rengiant 62 straipsnyje nurodytą mokymą tiek, kiek jų buvimas atitinka tos veiklos tikslus, kiek juo gali būti prisidedama gerinant bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia praktika ir nedaromas poveikis bendrai tos veiklos saugai. Tie stebėtojai 37, 43, 51 ir 62 straipsniuose nurodytoje veikloje gali dalyvauti tik gavus atitinkamų valstybių narių sutikimą, o 37 ir 54 straipsniuose nurodytoje veikloje – tik gavus priimančiosios valstybės narės sutikimą. Išsamios stebėtojų dalyvavimo taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Tuos stebėtojus prieš dalyvavimą Agentūra turi atitinkamai apmokyti. Reikalaujama, kad dalyvaudami Agentūros veikloje jie laikytųsi jos elgesio kodekso.
-